

# KUNTOUTTAVA TYÖTOIMINTA

*Rovaniemi  
kevät 2021*

# Palvelun sisältö

- Kuntouttava työtoiminta on tarkoitettu työttömänä työnhakijoina oleville henkilöille, jotka eivät työ- ja toimintakykynsä asettamien rajoitusten vuoksi voi osallistua julkisiin työvoimapalveluihin tai työhön.
- Sosiaalihuoltolain (1301/2014) mukainen sosiaalipalvelu sekä työttömyysturvalain (1290/2002) mukainen työllistymistä edistävä palvelu. Kuntouttavaa työtoimintaa säätelee laki kuntouttavasta työtoiminnasta 189/2001.
- Tavoitteena on auttaa asiakasta pääsemään työhön, koulutukseen tai työvoimapalveluihin tukemalla asiakkaan elämänhallintaa ja toimintakykyä.
- Työtoiminta suunnitellaan yksilöllisesti. Työtoiminnassa voi olla 1-4 päivänä viikossa, 4-6 h päivässä. Työtoimintajakson tulee olla vähintään 3 kuukauden pituinen.

# Palvelun järjestäminen & tarjoaminen:

- Kuntouttavan työtoiminnan järjestää kunta. Kunta hankkii työtoiminnan pääasiassa ulkopuolisilta palveluntuottajilta, säätiöltä ja järjestöiltä. Osittain kunta on järjestänyt myös itse työtoimintaa omissa yksiköissään.
- Rovaniemellä tarjotaan yksilö- ja ryhmämuotoista kuntouttavaa työtoimintaa. Ryhmämuotoista työtoimintaa on pääsääntöisesti 1pv/vko, yksilömuotoista kuntouttavaa työtoimintaa voi olla 1-4pv/vko.

# Kuntouttavan työtoiminnan asiakkaat

- V. 2020 kuntouttavaan työtoimintaan on osallistunut vajaa 200 henkilöä.
- Kuntouttavaan työtoimintaan osallistuvat henkilöt ovat olleet pääsääntöisesti pitkään työttömänä ja heillä on psyykkisiä, fyysisiä tai sosiaalisia työ- ja toimintakyvyn haasteita.

# Yleisimmät lähettäjätahot:

- Kuntouttavaan työtoimintaan ohjaututaan aikuissosiaalityön kautta. Asiakkaita ohjautuu kuntouttavan työtoiminnan vuoksi aikuissosiaalityöhön esimerkiksi TE-palveluista/kuntakokeilusta ja päihde- ja mielenterveyspalveluista.

## Palvelujaksojen pituus:

Tätä ei ole tilastoitu. Kuntouttavaa työtoiminnan kesto määräytyy asiakkaiden tarpeiden mukaan.

# Asiakkaan jatko tai päätyminen palvelusta:

- Kuntouttava työtoiminnan prosessit ovat usein pitkäkestoisia, koska asiakkaat ovat olleet jo pitkään työttömänä ja heillä on pidempikestoisen kuntoutuksen tarvetta.
- Asiakkaita ohjautuu kuntouttavan työtoiminnan jälkeen esimerkiksi te-palveluihin ja terveydenhuollon palveluihin ja osa siirtyy opiskelemaan tai työhön.

# Yhteistyö muiden sosiaali- ja terveystalveluiden kanssa

- Verkostotapaamisia järjestetään esim. mielenterveys- ja päihdepalvelujen työntekijöiden kanssa. Pyritään yhdessä seuraamaan asiakkaan tilannetta ja tukemaan hänen kuntoutumistaan.
- laajempi työ- ja toimintakyvyn selvittely ns. Pakaste-mallin mukaisesti koordinoidaan aikuissosiaalityön kautta:
- [https://www.sosiaalikallega.fi/hankkeet/kaste/juurrutettavat/main\\_page/view](https://www.sosiaalikallega.fi/hankkeet/kaste/juurrutettavat/main_page/view)

# Onko asiakkaan tukena asiakasvastaava?

- Jokaisella kuntouttavassa työtoiminnassa olevalla asiakkaalla on oma aikuissosiaalityön työntekijä, joka kulkee asiakkaan rinnalla palvelun aikana. Aikuissosiaalityön työntekijä tukee asiakasta mm. koulutuksen ja työelämän sekä tulevaisuuden suunnittelussa. Aikuissosiaalityön työntekijä sopii asiakkaan kanssa tavoitteista kuntouttavan työtoiminnan ajalle sekä seuraa tavoitteiden toteuttamista ja antaa asiakkaalle tukea ja ohjausta työtoiminnan aikana.

## Mahdollinen työhönvalmennus:

- Kuntouttavassa työtoiminnassa voi olla työhönvalmentajia, jotka ohjaavat asiakasta työpajoilla erilaisissa työtehtävissä sekä koulutustyöntekijä, jotka tekevät asiakkaan kanssa esimerkiksi suunnitelmaa kohti koulutusta/työtä.
- Järjestöissä ja kaupungin yksiköissä on työpaikkaohjaajat, jotka ohjaavat asiakkaita työpaikoilla. Muu tuki tulee aikuissosiaalityön työntekijöiltä ja muulta asiakkaan verkostolta.
- Päätelmä: Voisivatko asiakkaat hyötyä esimerkiksi IPS-mallin mukaisesta työhönvalmennuksesta kuntouttavan työtoiminnan aikana?



# Mitä etuuksia asiakkaat saavat?

- Pääsääntöisesti asiakkaat ovat työmarkkinatuella tai toimeentulotuella.
- Laki kuntouttavasta työtoiminnasta ohjaa laatimaan aktivointisuunnitelman ja tarjoamaan kuntouttavaa työtoimintaa, kun työttömyyttä on jo enemmän takana.
- Saavatko asiakkaat **korvauksia palveluun osallistumisesta?**
  - Jos tulona työmarkkinatuki, saa Kelan kulukorvauksen (9e/osallistumispäivä)
  - Jos tulona toimeentulotuki, saa toimintarahan (9e/osallistumispäivä)
  - Matkakorvaus

# Minkä asioiden pitää muuttua, jotta asiakas etenisi paremmin työhön, koulutukseen yms?

- Riittävä tuki jo ennen kuin työttömyys on kovin pitkittynyt (varhaisempi tarpeiden tunnistaminen myös te-palveluissa)
- Riittävä tuki terveydenhuollon palveluista
- Työhönvalmennusta kuntouttavan työtoiminnan aikana
- Enemmän aitoja työympäristöjä tai työelämää vastaavia paikkoja kuntouttavan työtoiminnan ympäristöiksi
- Asiakkaiden mukaanotto kehittämiseen/ideointiin > motivaatiota osallistua työtoimintaan
- Työkokeilun rinnalle myös työhönvalmennusta ja kestoja voisi olla hyvä pidentää joidenkin kohdalla > työkokeilupaikat avoimilla työmarkkinoilla parantavat työllistymismahdollisuuksia
- Varhaisessa vaiheessa mukaan kuntouttavan työtoiminnan palveluun työntekijöitä, joilla on tietämystä alueen työ- ja koulutusmahdollisuuksista. Osatutkintojen ja näyttöjen suorittamista kuntouttavan työtoiminnan ohella

# Työnantajayhteistyö ja yhteistyö te-toimiston kanssa:

- Yksilömuotoista kuntouttavaa työtoimintaa järjestäviin työtoimintapaikkoihin ollaan säännöllisesti yhteydessä. Asiakkaan aikuissosiaalityön työntekijä käy tapaamassa asiakasta ja työpaikkaohjaajaa työpaikalla ja käydään läpi kuntouttavan työtoiminnan sujumista.
- Aina ei ole realistista edetä kuntouttavasta työtoiminnasta kokoaikaiseen työelämään. Monet tahot, myös te-toimisto, kokee vaikeana asiana osatyökykyisten tilanteen eikä keinoja ole ollut paljon ollut tähän saakka. Tulisi löytää enemmän ratkaisuja osatyökykyisten työllistämiseksi.